

Силабус
навчальної дисципліни
Технологія виготовлення виробів з бісеру
2024-2025 навчальний рік

Освітня програма «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)»
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (за спеціалізаціями)
спеціалізація 014.10 Середня освіта (Технології)
кваліфікація: бакалавр з середньої освіти (Технології)

Викладач (і)	Маргарита ПОГРЕБНЯК
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=3075
Контактний тел.	+380666053118
Е-mail викладача:	ritasplashrgx69@gmail.com mh_pohrebniak@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Субота 11:10-12:30

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
5/150	26	24	100	залік

Семестр: 8

Мова навчання: українська

Ключові слова: бісероплетіння, бісерна флористика, вишивка бісером, ткацтво бісером, в'язання бісером.

Мета та предмет курсу: формування у майбутніх учителів технологій системи знань про історію, види та сучасні техніки бісерного рукоділля, а також розвиток практичних умінь та навичок виготовлення художніх виробів із бісеру для подальшої професійної та гурткової діяльності в закладах освіти.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 1. Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості.

ЗК 8. Здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, виявляти повагу та цінувати українську національну культуру; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.

ФК 3. Знання загальних (історичних, економічних, ергономічних, екологічних тощо) питань техніки та виробництва, будови та принципів дії технічних систем; знання мови техніки – креслення.

ФК 7. Здатність до творчого процесу, а саме: генерування ідей, висування гіпотез, фантазування, асоціативного мислення тощо.

ФК 8. Здатність до оцінного судження, розвитку художньо-творчих нахилів і здібностей, оволодіння дієвими знаннями з формотворення, колористики й орнаментики, методикою креативного пошуку, образною мовою пластичного мистецтва та технологіями художньої обробки матеріалів.

ФК 11. Здатність визначати властивості та здійснювати добір конструкційних матеріалів для виготовлення виробів.

ФК 12. Здатність обробляти сировину та матеріали, виготовляти вироби за допомогою ручних, електрифікованих інструментів і технологічного обладнання, використовуючи нормативно-технологічну документацію та системи управління якістю.

ПР 3. Демонструвати знання з розробки технологічної послідовності виготовлення виробів, їх матеріально-технічної та виробничої складових.

ПР 4. Використовувати знання теоретичних основ та історії національного декоративно-ужиткового мистецтва.

ПР 9. Виконувати ескізне проектування, креслення деталей та складальних одиниць, розробляти технологічну послідовність виготовлення виробу, оформляти портфоліо та презентувати їх.

ПР 10. Здійснювати традиційні та новітні види художньої обробки матеріалів, виготовляти вироби декоративно-ужиткового мистецтва та технічної творчості.

ПР 11. Підбирати інструменти, матеріали та устаткування з урахуванням проектно-технологічної документації виробу, дотримуватись санітарно-гігієнічних вимог.

Зміст курсу:

Тема 1. Історія виникнення бісерного рукоділля. Народні прикраси.

Виникнення скловаріння та перших намистин у давніх цивілізаціях. Еволюція бісерного мистецтва. Традиційні українські народні прикраси з бісеру: гердани, силянки, кризи, дукачі, згарди. Регіональні особливості орнаментики, колористики та символіки в українському бісерному рукоділлі.

Тема 2. Основи бісероплетіння. Техніки на дротяній основі (паралельна, петельна, дугами).

Класифікація та асортимент бісеру (калібр, форма, якість). Інструменти та матеріали: види дроту, волосінь, мононитка, спеціальні голки, кусачки. Технологія плетіння на дротяній основі: паралельне плетіння (пласке та об'ємне), петельна техніка, французьке плетіння (дугами). Правила безпеки життєдіяльності при роботі з гострими інструментами та дрібними деталями.

Тема 3. Основи композиції. Плетіння найпростіших та об'ємних виробів.

Основи художнього конструювання виробів з бісеру. Колірне коло та гармонійне поєднання кольорів у композиції. Поняття ритму, симетрії та асиметрії. Технологія виготовлення об'ємних сувенірів (фігурок тварин, комах). Способи надання виробам жорсткості та стійкої форми.

Тема 4. Виготовлення сувенірів з бісеру (святкова атрибутика).

Виготовлення декоративних виробів до календарно-обрядових свят. Технологія оздоблення великодніх яєць бісером (техніки обплетення «сіткою» або наклеювання). Створення новорічних прикрас та флористичних композицій. Моделювання сувенірів на основі вивчених технік.

Тема 5. Прикраси з бісеру: історія, символіка та сучасний дизайн.

Символіка кольору та магічне значення орнаментів у прикрасах. Конструювання та моделювання сучасних аксесуарів (браслети, чокери, ларіати, сережки). Види фурнітури (замки, швензи, піни) та способи їх надійного кріплення. Використання змішаних технік у дизайні сучасних прикрас.

Тема 6. Технологія вишивки бісером: матеріали, шви та прийоми.

Види тканин-основ для вишивання (канва, атлас, льон). Підготовка основи, перенесення малюнка. Основні шви у вишивці бісером: «вперед голку», «стебловий», «арковий», «монастирський» (напівхрест). Технологія повної та часткової зашивки полотна. Догляд за вишитими виробами та їх оформлення в рами.

Тема 7. Ткацтво бісером: робота на станку та ручне ткацтво.

Обладнання для ткацтва: види бісерних станків. Підготовка станка до роботи: розрахунок та снування ниток основи. Технологія ткацтва за схемою. Способи імітації ткацтва (ручне ткацтво «квадратним стібком»). Методи закладення ниток та оформлення країв тканого виробу.

Тема 8. Функціональні особливості та техніки в'язання бісером.

Матеріали для в'язання бісером: вибір ниток та гачків. Способи нанизування бісеру на робочу нитку відповідно до схеми візерунка. Технологія в'язання

бісерних джгутів гачком (спіральна техніка). Специфіка в'язання бісером на спицях. Складання та фінальна обробка в'язаних виробів.

Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, ілюстрування), наочні (відео та фото), практичні, мультимедійні, самостійне спостереження, опора на життєвий досвід студента, проблемного викладання (проблемна дискусія), виконання проєктів.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка, виконання практичних робіт.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Положення про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті» (<http://bdpu.org/wp-content/uploads/2020/03/akademdobrochesnist-sayt.pdf>)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: сервісні програмні засоби загального призначення (персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми й операційні системи, програмні засоби для контролю і вимірювання знань, умінь і навичок студентів); електронні бази даних (електронні енциклопедії, підручники, посібники, довідники та словники; бібліотеки електронної наочності).

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати переводяться у національну 4-бальну шкалу та окремо конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BC (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно)

			з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Узагальнені критерії оцінювання:

- «відмінно/A», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «добре/B», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «добре/C», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- «задовільно/D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- «задовільно/E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- «незадовільно/FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- «незадовільно/F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота	Залік	Сума
--	-------	------

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
5	5	5	5	5	5	10	10	50	100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Вірко О. В. Дерева з бісеру. Донецьк: Видавництво «СКІФ», 2012. 64 с.
2. Ганжа П. О. Таємниці українського рукомесла. Київ: Мистецтво, 1996. 192 с.
3. Гулей О. В. Декоративно-прикладне мистецтво: Навчальний посібник. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2010. 152 с.
4. Литвинець Е. М. Чарівні візерунки. Київ: Радянська школа, 1985. 48 с.

Додаткові

1. Лукашенко Тетяна. Українські обереги своїми руками. Харків: Віват, 2015. 224с.
2. Федорчук О. Українські народні прикраси з бісеру. Україна: Свічадо, 2007. 119с.
3. Шандро М. Гуцульські вишивки. Клуж-Напока: Критеріон. Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2005. 104 с.

Інтернет-ресурси

1. <https://ua.izzi.digital/DOS/708959/709010.html>
2. <https://www.slideshare.net/slideshow/ss-56650308/56650308>
3. <https://naurok.com.ua/>
4. <https://vseosvita.ua/>